

De Colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten

**Directie Burgerschap en
Informatiebeleid**
Identiteit

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

circulaire

Datum
1 juni 2012

Kenmerk
2012-0000394422

Onderwerp	Adresonderzoek door het college van burgemeester en wethouders
Doelstelling	Uitvoering van regelgeving
Juridische grondslag	Artikelen 46 lid 2, 46 lid 3, 47 lid 2, 48 lid 2, 54 en 83 Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA)
Ingangsdatum	1 juni 2012
Geldig tot	Inwerkingtreding Wet basisregistratie personen (Wbrp)

---

1. Inleiding

In deze circulaire vraag ik om uw medewerking bij het uitvoeren van adresonderzoeken. U bent nodig om de betrouwbaarheid van gegevens in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) te verbeteren. Dit is van groot belang voor het functioneren van de overheid en de dienstverlening aan burgers. Het verdient daarom voortdurende aandacht.

Per brief heb ik op 29 november 2011 de Tweede Kamer een aantal toezeggingen gedaan.¹ Hieruit is een aantal circulaire voortgekomen: over de toepassing van het wettelijke begrip 'gerede twijfel' door GBA-afnemers, de registratie van een briefadres en de uitvoering van adresonderzoeken door colleges van burgemeester en wethouders.

2. Adresonderzoek en GBA

Deze circulaire gaat over het uitvoeren van adresonderzoeken door colleges van burgemeester en wethouders (hierna: gemeenten). Een gemeente start een adresonderzoek als er twijfel is over de juistheid van een geregistreerd adres van een persoon.² Doel is om de verblijfplaats van de betrokken persoon vast te stellen, zodat de in de GBA geregistreerde gegevens daarmee in overeenstemming kunnen worden gebracht en bestuursorganen weer gebruik kunnen maken van de juiste authentieke adresgegevens in de GBA.

---

¹ Brief van de minister van BZK aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 29 november 2011, vindbaar op www.overheid.nl: Kamerstukken II 2011-2012 27 859, nr. 57.

² Onder adres wordt hier verstaan hetgeen dat onder 6b in bijlage 1 van de Wet GBA wordt uitgelegd als adres, namelijk: functie van het adres, straatnaam en zonodig gemeentedeel, huisnummer, aanduiding bij het huisnummer, letter bij huisnummer, toevoeging bij huisnummer, locatiebeschrijving en zonodig gemeentedeel, postcode, datum vestigingsadres.

Aangezien de uitkomst van het adresonderzoek mogelijk aanleiding is tot een ambtshalve wijziging van GBA-gegevens, moet het onderzoek zorgvuldig worden uitgevoerd. De gemeente kan niet lichtvaardig overgaan tot het doorvoeren van een ambtshalve wijziging, omdat de gevolgen voor de betrokkene en overheid groot kunnen zijn. Denk aan de ambtshalve registratie van een persoon in de GBA als vertrokken naar een onbekend land, ook wel bekend als 'vertrokken onbekend waarheen' (VOW). Een adresonderzoek moet om deze reden altijd zorgvuldig worden uitgevoerd.

Datum
1 juni 2012
Kenmerk
2012-0000394422

Tegelijkertijd is het van belang dat een adresonderzoek ook doelmatig wordt uitgevoerd. Een signaal over de juistheid van de in de GBA geregistreerde gegevens dient niet eindeloos te blijven liggen en een adresonderzoek dient niet eindeloos voort te duren. Een terugmelding van een afnemer van de GBA dient voortvarend door een gemeente te worden opgepakt en afgehandeld.

Om gemeenten te ondersteunen bij het zorgvuldig uitvoeren van een adresonderzoek is in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB) een adresonderzoeksprotocol opgesteld. Aan de hand van het protocol kunnen gemeenten bepalen aan welke eisen een adresonderzoek moet voldoen en op basis daarvan hun eigen werkprocessen vormgeven. Het protocol zal separaat worden aangeboden op de website van het agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR). In die laatste vorm wordt het adresonderzoeksprotocol *up-to-date* gehouden.

3. Aandachtspunten in het adresonderzoeksprotocol

Het adresonderzoeksprotocol bevat een aantal belangrijke onderdelen – waaronder enkele nieuwe beleidsregels, waar gemeenten en andere gebruikers middels deze circulaire in het bijzonder op worden gewezen. Het betreft:

a. De inhoud van het onderzoek

Een zorgvuldig uitgevoerd adresonderzoek omvat ten minste een aantal stappen, voordat later eventueel kan worden overgegaan tot een ambtshalve wijziging van GBA-gegevens. In het adresonderzoeksprotocol wordt een aantal stappen voorgeschreven. Deze stappen kunnen achtereenvolgens of gelijktijdig worden uitgevoerd. Een gemeente kan eventueel bepalen om van de voorgeschreven stappen af te wijken, op basis van de omstandigheden van het geval. Een dergelijke afwijking dient altijd te worden gemotiveerd en gedocumenteerd.

b. De duur van het onderzoek

Het zorgvuldig uitvoeren van een adresonderzoek kost tijd. Een adresonderzoek hoeft echter niet eindeloos te duren. Een onderzoek kan planmatig worden opgezet en er kunnen standaardtermijnen worden gehanteerd. Ook kan een gemeente een onderzoek bespoedigen door in bepaalde gevallen voortvarend te handelen. Een afnemer kan een adresonderzoek bespoedigen door een gemeente van extra informatie te voorzien of door zelf al enkele onderzoeksstappen uit te voeren. Wanneer afnemers en gemeenten optimaal samenwerken, kan in bepaalde gevallen zelfs worden voorkomen dat een adresonderzoek moet worden opgestart, of kan de duur van een adresonderzoek tot een absoluut minimum worden beperkt.

c. Voortborduren op een eerder onderzoek

Indien een afnemer van de GBA zelf al onderzoek heeft uitgevoerd naar de verblijfplaats van de betrokken persoon, kan een gemeente daar bij haar eigen onderzoek op voortborduren. Indien blijkt dat de betrokken afnemer een gedegen onderzoek heeft uitgevoerd, kan dat in bepaalde gevallen zelfs reden zijn voor een

gemeente om haar eigen onderzoek tot een absoluut minimum te beperken. Zo kan veel tijd worden bespaard. Afnemers kunnen hieraan bijdragen door gemeenten bijvoorbeeld in een terugmelding via de Terugmeldvoorziening (TMV) van extra informatie te voorzien.

Datum

1 juni 2012

Kenmerk

2012-0000394422

d. Een adresonderzoek op basis van een terugmelding via de TMV

Een adresonderzoek wordt opgestart naar aanleiding van de ontvangst van een signaal. Het signaal kan onder meer worden ontvangen als terugmelding via de TMV. Aan de behandeling van een terugmelding zijn bepaalde wettelijke voorwaarden en termijnen gebonden. Van deze voorwaarden en termijnen kan in principe niet worden afgeweken door een gemeente.

4. Nadere informatie

U kunt met nadere vragen over deze circulaire contact opnemen met de Servicedesk van het agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR) op telefoonnummer 088 - 9001000. De informatie is bovendien beschikbaar op de website www.bprbzk.nl.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw mr. drs. J.W.E. Spies